

P-0312-1/10

Sprawozdanie z działalności Instytutu Historii PAN

w 2010 r.

Podstawowe zmiany wprowadzone przed paru miesiącami w organizacji nauki, zasadach jej funkcjonowania i działania PAN, zarówno jako korporacji, jak i sieci związanych z nią jednostek badawczych, winny zasadniczo zmienić sytuację Instytutu Historii, a także zatrudnionych w nim badaczy. Szczególne znaczenia dla Instytutu ma utworzenie Narodowego Centrum Nauki z siedzibą w Krakowie oraz uruchomienie Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki. Ta pierwsza instytucja winna w przyszłości subsydiować najciekawsze projekty badacze wyłonione w drodze konkursu, natomiast NPRH – szczególnie ważny w przypadku naszego Instytutu – ma dostarczać stałe środki na kontynuację i modernizację wydawnictw słownikowych, atlasów i innych fundamentalnych wydawnictw źródłowych dla polskiej humanistyki. Kłopot jedynie z tym, że w związku z procedurą konkursową stosowaną zarówno przez NCN, jak i przyszły NPRH efektów finansowych można będzie się spodziewać w wielomiesięcznej perspektywie. Zapewne więc przez najbliższy rok IH PAN funkcjonować będzie dzięki stałej (miejmy nadzieję nie pomniejszonej) dotacji budżetowej.

Niezależnie od unowocześniania warsztatu badawczego historyka, a także nowych metod zdobywania funduszy, podstawą oceny zarówno indywidualnych badaczy, jak i zespołów, będzie ich dorobek publikacyjny.

A zatem w roku 2010 przedstawia się on następująco. Opublikowano ogółem ponad 680 pozycji, w tym 53 wydawnictw książkowych (19 prac autorskich, 13 – „warsztatowych”, 15 – redagowanych i 6 – popularno-naukowych).

I Wybrane wyniki działalności naukowej

Godne podkreślenia jest, iż we wszystkich pracowniach dokumentacyjnych, zarówno słownikowych, jak i bibliograficznych, obok prowadzenia prac podstawowych powstają indywidualne rozprawy naukowe i uzyskiwane są stopnie naukowe.

- *Polski Słownik Biograficzny* (red. Andrzej Romanowski) – ukazały się drukiem z. 190, 191 i 192, zaś z. 193 zostanie opublikowany do końca I kwartału 2011 r.
- *Bibliografia historii Polski XIX i XX w.* (red. Danuta Urszula Ściegosz-Karpińska) – opublikowano tom III: 1865-1918, wol. 2. pod red. Stefanii

Sokołowskiej i Irminy Ossowskiej, a zebrał i opracował go Zespół Pracowni Bibliografii Retrospektywnej XIX i XX wieku.

Jednocześnie prowadzono intensywną kwerendę do cz. 3 dotyczącą zaboru austriackiego, sporządzano opisy bibliograficzne i prowadzono wstępną redakcję tytułów czasopism i jednodniówek.

- *Bibliografia historii polskiej* (red. Anna Gruca) – pracowano nad dwoma rocznikami Bibliografii: za rok 2008 i 2009, z których pierwszy ukazał się drukiem. Materiał tego tomu przekazano do włączenia do bazy bibliografii na stronie Instytutu Pamięci Narodowej.

W ramach współpracy z Instytutem Herdera w Marburgu otrzymano ok. 1600 opisów bibliograficznych, z których część została włączona do *Bibliografii historii polskiej*.

Wydawnictwa źródłowe od średniowiecza po czasy najnowsze wzbogaciły się o następujące publikacje: *Metryka czyli album Uniwersytetu Krakowskiego z lat 1509 – 1551* oraz *Szamotulska księga ławnicza z lat 1567 – 1579* (obie pozycje współoprac.: Tomasz Jurek, Izabela Skierska, Antoni Gąsiorowski); Tomaszewicz Władysław: *Dziennik oficera rosyjskiego z kampanii węgierskiej 1849 roku* (oprac.: Tadeusz Epsztein); Stanisław Patek. *Raporty i korespondencja z Moskwy (1927 – 1932)* (oprac.: Małgorzata Gmurczyk-Wrońska); *Polskie Dokumenty Dyplomatyczne 1940* (oprac. i red.: Magdalena Hułas); *Dzieje książki w Polsce 1944 – 1989. Wybór źródeł* (oprac.: Dariusz Jarosz).

Ponadto ukazał się ostatni tom trylogii – *Buczek Karol, Studia z dziejów ustroju społeczno-gospodarczego Polski piastowskiej* (oprac.: Waldemar Bukowski), a do druku został oddany tom III *Lustracji województw Prus Królewskich 1765 – województwo malborskie*, wraz z aneksem zawierającym inwentarz zamku malborskiego z 1764 r., a także tom II *Studiów i materiałów z dziejów domu gdańskiego* (red. Edmund Kizik), w którego przygotowaniu brał udział cały zespół Pracowni gdańskiej. W środowisku Pracowni redagowany jest „Rocznik Gdański”, niegdyś jedno z najpoważniejszych pism regionalnych w Polsce, które po trzyletniej przerwie wznowione zostało w kwietniu 2010 r.

Wprowadzaniem nowych metod warsztatowych może poszczycić się Pracownia Atlasu Historycznego (powiązanie plików xls z interaktywną mapą systemu informacji geograficznej GIS ułatwia analizę i wizualizację danych), jednakże nie porzuca starych, dobrych i sprawdzonych metod poznawczych, tj. objazdów (w 2010 roku – powiaty kcyński i nakielski).

Na uwagę zasługuje zakończony w tym roku grant rozwojowy, który angażował siły wszystkich pracowników Pracowni pod kierunkiem Tomasza Jurka, a osiągnięciem jest w pełni przeszukiwalna postać *Słownika*, umieszczona już w Internecie: *Słownik historyczno-geograficzny ziem polskich w średniowieczu. Edycja elektroniczna*. Red. ogólna T. Jurek (<http://www.slownik.ihpan.edu.pl/intro.php>).

Należy podkreślić, iż coraz więcej pracowników zamieszcza efekty swej pracy w Internecie, np.

- Transformations of Natural Landscapes in the Middle Noteć Region from the Tenth to the Sixteenth Century. <http://www.user.gwdg.de/~aklammt/> (Tomasz Gidaszewski, Marta Piber-Zbieranowska, Jarosław Suproniuk, Michał Zbieranowski);
- Miraculous Sensitivity in the Light of Early Modern Polish Collections of Miracula. *Sarmatia Europaea. Polish Review of Early Modern History* Vol. 1: 2010 s. 71-85, <http://sarmatia-europaea.vot.pl/2010/11/02/015/> (Tomasz Wiślicz);
- Edward Rejcher - kupiec i kolekcjoner z Aleksandrowa Pogranicznego. <http://www.sztetl.org.pl/pl/article/aleksandrow-kujawski/16,relacje-wspomnienia/24875,edward-rejcher-kupiec-i-kolekcjoner-z-aleksandrowa-pogranicznego/> (Tomasz Krzemiński);
- "Świnia tresowana w Paryżu" - polsko-sowiecka wojna propagandowa 1919 – 1920. www.dzieje.pl (Aleksandra Leinwand);
- Przenikanie kultur i ustalanie granic: problemy narodowościowe w Polsce międzywojennej. <http://www.rzeczypospolita.phorum.pl/viewforum.php?f=9> (Olga Linkiewicz).

W ubiegłym roku Pracownia Dziejów Kultury i Społeczeństwa Średniowiecznego utrzymała charakter ważnego miejsca dyskusji naukowej dla młodych mediewistów. Oddana w ubiegłym roku do druku monografia *Żydzi w średniowiecznej Polsce. Gmina krakowska* autorstwa Hanny Zaremskiej ukaże się jeszcze zimą br., natomiast Stanisław Bylina oddał do druku kolejną książkę zamykającą tryptyk o tematyce husyckiej.

Ukazały się też ważne i obszerne publikacje dotyczące historii i kultury średniowiecznej, będące pokłosiem konferencji mediewistycznych: *Przestrzeń religijna Europy Środkowo-Wschodniej w średniowieczu. Religious Space of East-Central Europe in the Middle Ages* oraz *Sacrum pogańskie – sacrum chrześcijańskie. Kontynuacja miejsc kultu we wczesnośredniowiecznej Europie Środkowej* (obie współred.: Krzysztof Bracha).

Ponadto opublikowano książkę *Margines społeczny w dużych miastach Prus i Inflant w późnym średniowieczu i wczesnych czasach nowożytnych* (Paweł Jeziorski).

Kontynuowano prace badawcze dotyczące dziejów nowożytnych, które koncentrowały się wokół historii społecznej oraz dziejów kultury politycznej Rzeczypospolitej szlacheckiej XVII i XVIII w., badań z zakresu historii powszechnej (Włochy, Francja, Turcja i Anglia) oraz porównawczej problematyki społecznej (Węgry, Czechy). Zwieńczenie wieloletnich badań Wojciecha Kriegseisena stanowi obszerna publikacja *Stosunki wyznaniowe w relacjach państwo-kościół między reformacją a oświeceniem (Rzesza Niemiecka - Niderlandy Północne - Rzeczpospolita polsko-litewska)*. Opublikowano kilka pozycji redagowanych, będących wyrazem hołdu młodszych badaczy dla nestorek, prof. Marii Boguckiej (współred.: Andrzej Karpiński, Edward Opaliński, Tomasz Wiślicz – *Gospodarstwo, społeczeństwo, kultura w dziejach nowożytnych*) oraz prof. Ireny Homoli-Skąpskiej (współred.: Elżbieta Orman-Michta – *Spółeczeństwo - Kultura – Inteligencja*), a także dwie książki będące wyrazem podziękowania doktorantów i uczniów dla swoich mistrzów: *Niepiękny wiek XX* (współred.: Jerzy Eisler, Błażej Brzostek, Dariusz Jarosz, Krzysztof Kosiński, Tadeusz Wolsza) i *Trudny wiek XX. Jednostka, system, epoka* (współred.: Grzegorz P. Bąbiak i Joanna Nalewajko-Kulikow).

Ponadto powstały prace w oparciu o szeroki materiał źródłowy: *Konfederacje wojska litewskiego 1655 – 1663* (Andrzej Rachuba) i *Konfederacja Barska. Jej konteksty i tradycje* (współred.: Adam Danilczyk), będąca efektem konferencji.

W 2009 r. ukazał się egzemplarz sygnałny *Historii Prus. Narodziny – mocarstwowość – obumieranie*, t. II, *Prusy w okresie monarchii absolutnej 1701 – 1806* (red. Bogdan Wachowiak), którego pełna edycja ukazała się dopiero w r. 2010. Ten liczący ponad tysiąc stron wolumin jest rezultatem szeregu lat wytężonej i trudnej pracy badawczej, natomiast zaawansowanie prac nad t. III: *Prusy w dobie kształtowania się kapitalizmu, 1806 – 1871* dopuszcza nieśmiały optymizm co do terminowego jej ukończenia.

Przygotowywane są materiały do trzeciego, a zarazem ostatniego tomu studiów źródłoznawczych *Studia i materiały do dziejów domu gdańskiego* (red. Edmund Kizik). Ostatecznym zamknięciem projektu będzie synteza pt. *Dom gdański i jego mieszkańcy od późnego średniowiecza do początków XIX w.*

Drugie zmienione wydanie monografii autorstwa Andrzeja Wierzbickiego *Spory o polską duszę. Z zagadnień charakterologii narodowej w historiografii polskiej XIX i XX w.* zostało poszerzone o rozdział obejmujący czasy PRL, co pozwoliło na objęcie w książce całości

okresu zapoczątkowanego w Polsce narodzinami tzw. historiografii krytycznej. Ukazały się książki, stanowiące podstawę habilitacji Zbigniewa Romka, *Nauka historyczna a cenzura w Polsce 1944 – 1970* oraz Grzegorza P. Bąbiaka, *Sobie, ojczyźnie czy potomności... Wybrane problemy mecenatu kulturalnego elit na ziemiach polskich w XIX wieku*.

Tom V serii wydawniczej „Klio polska. Studia i materiały z dziejów historiografii polskiej po II wojnie światowej” znajduje się w druku i trwają prace nad kolejnym tomem.

W ramach badań nad przeobrażeniami społecznymi XIX i XX w. rozpoczęto prace nad nową syntezą społeczeństwa II Rzeczypospolitej, w której wezmą udział przedstawiciele środowisk akademickich ze Szczecina, Gdańska, Torunia, Wrocławia, Lublina, Krakowa i Warszawy. Kilka zespołów badawczych podda analizie czynniki współtworzące model życia społecznego Polski w okresie międzywojennym – fundamenty ekonomiczne, państwo, kultura, procesy socjalizacji, wyznania, narodowości, problematyka „genderowa” i margines społeczny.

Prace nad *Historią Pomorza*, t. V za lata 1918/1920 – 1945 (red. Szczepan Wierchosławski), postępują, aczkolwiek zakończenie gromadzenia tekstów zależy głównie od historyków z ośrodków uniwersyteckich, których niewywiązywanie się z podjętych zobowiązań opóźnia oddanie syntezy do druku. Natomiast Szczepan Wierchosławski oddał do druku książkę, nad którą pracował od wielu lat, ostatecznie zatytułowaną *Orzeł czarny i orzeł biały. Problemy modernizacji społeczeństwa polskiego prowincji Prusy Zachodnie w I połowie XIX i na początku XX wieku*.

Na przełomie lat 2009/2010 ukazał się również t. IX wydawnictwa seryjnego *Ziemianie polscy w XX wieku. Słownik biograficzny* (red. Tadeusz Epsztein).

Z badań okresu międzywojennego opublikowano pracę Adama Kozuchowskiego *Pośmiertne dzieje Austro-Węgier. Obraz monarchii habsburskiej w piśmiennictwie międzywojennym*, zaś książka Grzegorza Krzywca, *Szowinizm po polsku. Przypadek Romana Dmowskiego (1886 – 1905)*, uhonorowana Nagrodą KLIO I stopnia, nominowana była również do trzech innych prestiżowych nagród.

Osiągnięciem organizacyjno-naukowym należy uznać doprowadzenie do publikacji tomu pod redakcją Andrzeja Nowaka, *Imperial Victims. Empires as Victims. 44 Views. Ofiary imperiów. Imperia jako ofiary. 44 spojrzenia*. Tom zawierający teksty 44 uczestników międzynarodowej konferencji naukowej, zorganizowanej w IH PAN w lutym ubiegłego roku, opublikowany jest w trzech językach: angielskim, rosyjskim i polskim. Tworzy wyjątkową panoramę najnowszych spojrzeń historiografii światowej na zagadnienia związane z dziejami przemocy w historii imperium rosyjskiego i sowieckiego.

Pozostając w tym samym kręgu tematycznym, Andrzej Nowak wydał tym razem w wydawnictwie słowackim książkę *Impérium a ti druzí Rusko, Polsko a moderní dějiny východní Evropy*.

Lista publikacji 2010 r. została wzbogacona m.in. o takie pozycje jak:

Stereotype und Konflikte. Studien zu den deutsch-polnischen Beziehungen (Tomasz Szarota), materiały pokonferencyjne *Pius XII. Papież w epoce totalitaryzmów. Historiografia i polityka* (red.: Marek Kornat), a także dwie książki współredagowane przez Macieja Górnego, będące częściami tomu III czterotomowej serii, cz. 2: *Modernism - Representations of National Culture* – ukazująca procesy kształtowania się narodu w wielu krajach Europy Środkowej i Południowo-Wschodniej oraz cz. 3: *Modernism - The Creation of Nation-States* – ilustrująca rozwój ideologii państw narodowych, "nowoczesnych" następców byłych imperiów.

Do osiągnięć roku 2010 należy zaliczyć następujące publikacje :

- (red.) Andrzej Nowak, *Imperial Victims. Empires as Victims. 44 Views. Ofiary imperiów. Imperia jako ofiary. 44 spojrzenia*
- Wojciech Kriegseisen, *Stosunki wyznaniowe w relacjach państwo-kościół między reformacją a oświeceniem (Rzesza Niemiecka – Niderlandy Północne – Rzeczpospolita polsko-litewska)*
- (oprac. i red.) Magdalena Hułas, *Polskie Dokumenty Dyplomatyczne 1940.*

II Tytuły i stopnie naukowe uzyskane w IH PAN w 2010 r.

Profesor

- dr hab. Maciej Janowski
- dr hab. Cezary Kukło
- dr hab. Halina Manikowska
- dr hab. Marek Ney-Krwawicz

Doktorzy habilitowani

- dr Aleksandra Leinwand
Czerwonym młotem w Orła Białego. Propaganda sowiecka w wojnie z Polską 1919 – 1920
- dr Hanna Marczevska-Zagdańska
Stany Zjednoczone a Europa Środkowo-Wschodnia w latach 1933 – 1941
- dr Urszula Sowa

Woda i ludzie w mieście późnośredniowiecznym i wczesnonowożytnym. Ziemia polska z Europą w tle

- dr Agnieszka Cieřlik

O człowieku, który się nie zgadzał. Biografia pułkownika Januarego Grzędzińskiego 1891 – 1975

- dr Robert Piętek

Garcia II władca Konga a Kościół katolicki

Doktorzy

- mgr Maria Cieřła

Żydzi w Wielkim Księstwie Litewskim 1632 – 1764. Sytuacja prawna, demografia, działalność gospodarcza

- mgr Paweł Dembiński

Poznańska kapituła katedralna schyłku wieków średnich. Studium prozopograficzne 1428 – 1500

- mgr Konrad Kuczara

Grecy w Kościołach Wschodnich w Rzeczypospolitej (1855 – 1621)

- mgr Piotr Pyzel

Powstanie Białoruskiej Socjalistycznej Republiki Radzieckiej. Państwo, naród, terytorium

- mgr Marek Radziwon

Biografia polityczna Jarosława Iwaszkiewicza – próby syntezy

- mgr Konrad Rokicki

Relacje między literatami a władzami PRL w latach 1956 – 1970

- mgr Anna Sala

Polityka książąt mazowieckich wobec władz Kościoła od początku XIV wieku do 1526 roku

- mgr Jan Tokarski

Wizje przyszłości bolszewickiej Rosji. Przewidywania czołowych polityków polskich a koncepcje polityków brytyjskich i amerykańskich 1917 – 1921

III Projekty badawcze („granty”) realizowane w 2010 r. w IH PAN

tytuł projektu	kierownik projektu	okres realizacji
Własne - 24		
Opracowanie naukowe i przygotowanie do publikacji wersji oryginalnej oraz polskiej „Księgi jasności” (hebr. Sefer ha – bahir)	Dr Wojciech Brojer	2009 – 2010
Rękopiśmienna mapa topograficzna Królestwa Galicji i Lodomerii (tzw. Mapa Mieg’a) z lat 1775 – 1783 - przygotowanie do	mgr Waldemar Bukowski	2008 – 2011

edycji opisów do map 94 – 200, przygotowanie krytycznej edycji jednego tomu z 15 – 20 arkuszami, opisami i indeksami		
Sumaryzacja Metryki Koronnej 137	doc. dr Krzysztof Chłapowski	2009 – 2010
Przygotowanie do druku źródła: A. Grabianka, Statističeskije svedeniâ o poměšičih' iměniâh' kievskoj, podol'skoj i volynskoj gubernii..., St. Petersburg' 1860, rkps, Biblioteka Jagiellońska w Krakowie, sygn. 5985, k. 231	doc. dr Tadeusz Epsztein	2009 – 2012
Księga ziemska konińska 1394 – 1416	mgr Tomasz Gidaszewski	2009 – 2012
Stanisław Patek i jego czasy - biografia Stanisława Patka (1866 – 1944), adwokata i dyplomaty	doc. dr. Małgorzata Gmurczyk-Wrońska	2008 – 2011
Urzednicy Wielkiego Księstwa Litewskiego – ziemia połocka i województwo połockie XIV – XVIII wiek	doc. dr Henryk Lulewicz	2009 – 2012
Rzeczpospolita Obojga Narodów w angielskich publikacjach prasowych, 1620 – 1660. Przygotowanie bazy danych i opracowanie problemu	dr Anna Kalinowska	2010 – 2012
Posłanki i senatorki II Rzeczypospolitej (1928 – 1939) - ich postawy i dokonania. Opracowanie wyników badań nad parlamentarzystkami dwudziestolecia międzywojennego	Mgr Mariola Kondracka	2010 – 2011
Monumenta Vaticana res gestes Polonicas Illustrantia, tom 1, część I (1378 – 1393)	Dr Marek Kowalski	2010 – 2013
Historyczne uwarunkowania recepcji polskiej imigracji przełomu XX i XXI wieku w Hiszpanii	dr Małgorzata Nalewajko	2010 – 2012
Rękopiśmienna mapa topograficzna Królestwa Galicji i Lodomerii (tzw. Mapa Mieg'a) z lat 1775 – 1783 - przygotowanie do	doc. dr Zdzisław Noga	2008 – 2011

edycji opisów do map 1–93, przygotowanie krytycznej edycji jednego tomu z 15 – 20 arkuszami, opisami i indeksami		
Henryk Wereszycki, Stefan Kieniewicz i polskie środowisko historyczne w latach 1948 – 1989. Korespondencja i inne dokumenty (opracowanie i przygotowanie do druku)	dr Elżbieta Orman-Michta	2007 – 2009
Michał Rola-Żymierski (1890 – 1989) - biografia polityczna i wojskowa	Dr Jarosław Pałka	2010 – 2013
Nauki pomocnicze historii - syntezy (bibliologia, chronologia, demografia, znaki władzy i państwa polskiego)	prof. Andrzej Rachuba	2007 – 2010
Pariasi II Rzeczypospolitej - świat międzywojennych przestępców na przykładzie woj. Warszawskiego i łódzkiego	Dr Mateusz Rodak	2010 – 2013
Iura vicariorum. Kopiański kolegium wikariuszy katedry poznańskiej z XV w.	doc. dr Izabela Skierska	2009 – 2012
Źródła do dziejów ziemi łębsko-bytowskiej, 1657 – 1805 (prawo, ustrój, sądownictwo, stosunki społeczno-gospodarcze, polityczne i kulturalne)	prof. Zygmunt Szultka	2007 – 2010
Ruch niepodległościowy Polski w pierwszej połowie XIX wieku - studia i materiały	Prof. Wiktoria Śliwowska	2010 – 2013
Nauki pomocnicze historii (cz. III, kontynuacja): paleografia, epigrafika, edytorstwo	doc. dr Tadeusz Trajdos	2009 – 2012
Życie codzienne na ziemiach Pomorza Nadwiślańskiego w I połowie XX stulecia – procesy modernizacji i zmiany warunków materialnych	prof. Szczepan Wierchosławski	2009 – 2012
Nauki pomocnicze historii (kontynuacja: weksykologia,	prof. Henryk Wisner	2007 – 2010

falerystyka, kostiumologia, geografia historyczna, dyplomatyka		
Nauki pomocnicze historii (kontynuacja, cz. IV) – genealogia średniowiecza polskiego	prof. Jan Wroniszewski	2009 – 2012
Spółeczeństwo II Rzeczypospolitej	Prof. Janusz Żarnowski	2010 – 2013
Promotorskie - 2		
Polityka lokalna w Wielkim Księstwie Litewskim w XVIII wieku. Działalność polityczna rodziny Zabiełłów w latach 1732 – 1795	doc. dr Wojciech Kriegseisen	2009 – 2012
Od Komunistycznej Partii Polski do „Radia Madryt” – biografia polityczna Józefa Łobodowskiego (1909 – 1988)	mgr Paweł Libera	2009 – 2010
Zamawiane - 1		
Elektroniczne archiwum zabytków piśmiennictwa polskiego	prof. Andrzej Rachuba	2007 – 2010
Rozwojowe - 1		
Elektroniczna edycja Słownika Historyczno- Geograficznego Ziem Polskich	prof. Tomasz Jurek	2007 – 2010

IV Konferencje organizowane lub współorganizowane przez IH PAN w 2010 r.

1. *Nauki pomocnicze historii* – Warszawa, 14 – 15 stycznia
2. *Seminarium poświęcone pamięci Profesora Tadeusza Manteuffla* – Warszawa, 17 marca
3. *Tradycja - metody przekazywania i formy upamiętnienia w państwie polsko-litewskim XV - XVIII w.* – Warszawa, 21 – 22 września
4. *Chryścianizacja i akulturacja w Europie Środkowo-Wschodniej w średniowieczu* – Warszawa, 4 – 5 października
4. *Spółeczeństwo Drugiej Rzeczypospolitej* – Warszawa, 28 – 29 października
5. *CZAS I PRZESTRZEŃ: Czas, pamięć, tradycja - historia, literatura, język, kultura* – Warszawa, 25 – 26 listopada.

V Działalność wydawnicza w 2010 r.

W roku 2010 został w pełni utrzymany zadowalający rytm wydawania czasopism i wydawnictw ciągłych Instytutu. Łączna liczba publikacji (tytułów i tomów) wydawanych lub współwydawanych była zbliżona do średniej z ostatnich lat.

W 2010 r. opublikowano łącznie 38 tytułów/ 48 tomów wobec 40 tytułów/ 53 tomów w 2009, czy 35 tytułów/ 49 tomów w 2008 r.

Struktura wydawnictw opublikowanych w 2010 r. jest zbliżona do tej z ostatnich kilku lat, przy czym więcej jest tomów zbiorowych, a mniej wydawnictw źródłowych, co prawidłowo odzwierciedla dorobek pracowników Instytutu i zespołów badawczych:

9 tytułów (17 tomów) czasopism

4 tytuły (6 tomów) wydawnictw ciągłych i słowników

9 tytułów monografii

4 tytuły wydawnictw źródłowych

10 tytułów zbiorów artykułów, studiów i materiałów pokonferencyjnych

2 tytuły syntez.

VI Współpraca naukowa z zagranicą w 2010 r.

W okresie objętym sprawozdaniem w ramach standardowej wymiany badawczej Instytut gościł 32 uczonych zagranicznych, natomiast pracownicy Instytutu wyjeżdżali w celach naukowo-badawczych 23 razy. Obserwuje się regularny spadek liczby wyjazdów zagranicznych w porównaniu z poprzednimi latami, co jest prawdopodobnie skutkiem redukcji środków budżetowych na tego typu międzynarodową wymianę naukową. Toteż koszty wyjazdów w ramach bezpośredniej wymiany pomiędzy instytutami najczęściej pokrywane są z indywidualnych środków grantowych naukowców.

W ostatnim roku Instytut był organizatorem bądź współorganizatorem trzech cyklicznych konferencji międzynarodowych o charakterze dwustronnym. Były to: spotkanie historyków polsko-słowackich poświęcone tematyce chrystianizacji i akulturacji w Europie Środkowo-Wschodniej w średniowieczu, spotkanie historyków polsko-węgierskich pt. „Czas, pamięć, tradycja” (przy współpracy z Katedrą Hungarystyki UW) oraz XIX spotkanie Komisji Lituanistycznej na temat tradycji i form jej upamiętniania. Instytut był także współorganizatorem krajowej konferencji „Społeczeństwo II Rzeczypospolitej” organizowanej przez Pracownię Przeobrażeń Społecznych XIX i XX w.

W zakresie zinstytucjonalizowanych form współpracy IH PAN odnowił porozumienie o współpracy z Instytutem im. Herdera w Marburgu oraz podpisał nową umowę o współpracy naukowej z Instytutem Historii Czeskiej Akademii Nauk.

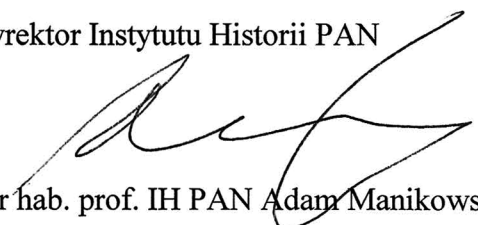
Pracownicy Instytutu uczestniczyli również w międzynarodowych konferencjach za granicą, bądź wygłaszali wykłady w ośrodkach o międzynarodowym prestiżu (m.in. Uniwersytet w Kioto, Chicago University, Instytut Kultury Polskiej w Rzymie, Ambasada RP w Paryżu, Biblioteka Stefanyka we Lwowie). Warto też podkreślić aktywny udział pracowników Instytutu w organizacji lekcji i warsztatów w ramach Festiwalu Nauki (Pracownia Atlasu Historycznego) oraz czynny udział wydawnictwa IH PAN w XIX Targach Książki Historycznej w Warszawie.

VII Nagrody i wyróżnienia, jakimi zostali uhonorowani pracownicy IH PAN w 2010 r.

- dr hab. prof. IH PAN Tadeusz Epsztein – Waldo Gifford Leland Award (wyróżnienie honorowe) przyznane przez Society of American Archivists
- prof. Andrzej Karpiński – Złoty Krzyż Zasługi
- dr Grzegorz Krzywiec – I Nagroda KLIO w kategorii autorskiej za książkę Szowinizm po polsku. Przypadek Romana Dmowskiego (1886–1905)
- mgr Jacek Kabata – Nagroda III stopnia Rektora PWST im. L. Solskiego
- dr Olga Linkiewicz – laureatka X Edycji Fundacji tygodnika „Polityka” – „Zostańcie z nami!”
- dr Joanna Nalewajko-Kulikov - Nagroda im. Jana Karskiego i Poli Nireńskiej przyznana przez YIVO Institute for Jewish Research w Nowym Jorku za popularyzację wiedzy o historii polskich Żydów
- prof. Edward Opaliński – Srebrny Krzyż Zasługi
- dr Elżbieta Orman-Michta - Nagroda „Przeglądu Wschodniego” w kategorii dzieła krajowe za pracę *Tahańcza Poniatowskich. Z dziejów szlachty na Ukrainie w XIX w.*
- dr hab. Andrzej Nowak - Nagroda Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego za wybitne osiągnięcia naukowo-badawcze
- prof. Andrzej Rachuba – Nagroda Specjalna „Przeglądu Wschodniego” za całokształt badań, edycji i twórczość naukową poświęconą dziejom Wielkiego Księstwa Litewskiego
- dr Mateusz Rodak – wyróżnienie w konkursie im. Majera Bałabana na Najlepsze Prace Magisterskie i Doktorskie o Żydach i Izraelu za rozprawę doktorską *Mit a rzeczywistość. Przestępczość Żydów w 20-leciu międzywojennym na przykładzie województwa lubelskiego.*

Warszawa, 27 stycznia 2011 r.

Dyrektor Instytutu Historii PAN

Dr hab. prof. IH PAN Adam Manikowski